

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 155/19
Luxembourg, 12. december 2019

Sodba v zadevi C-435/18
Otis in drugi/Land Oberösterreich in drugi

Osebe, ki na trgu, na katerega se nanaša omejevalni sporazum, ne delujejo kot dobavitelji ali kot kupci, lahko zahtevajo povračilo škode, ki je nastala zaradi tega omejevalnega sporazuma

Sodišče je v svoji današnji sodbi podalo pomembna pojasnila v zvezi z razmerjem med določbami prava Unije in določbami nacionalnega prava, s katerimi se urejajo tožbe za povračilo škode, ki je nastala zaradi omejevalnega sporazuma, tako da je presodilo, da je treba člen 101 PDEU razlagati tako, da javni subjekt, ki je kupcem proizvodov, ki so bili predmet omejevalnega sporazuma, dodelil subvencionirana posojila, lahko zahteva povračilo škode, nastale zaradi omejevalnega sporazuma.

Zadeva, ki jo obravnava Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija), se je začela z odškodninsko tožbo, ki jo je med drugim Land Oberösterreich (v nadaljevanju: tožeča stranka) vložila zoper pet družb, dejavnih na trgu vgradnje in vzdrževanja dvigal in tekočih stopnic, katerih sodelovanje pri protikonkurenčnem ravnanju v okviru omejevalnega sporazuma je bilo že prej dokazano. Tožeči stranki škoda ni nastala kot kupcu proizvodov, na katere se je nanašal omejevalni sporazum. Vendar pa naj bi zaradi povišanja cen gradnje, do katerega je prišlo zaradi omejevalnega sporazuma, dodelila subvencije v obliki subvencioniranih posojil, namenjenih financiranju gradbenih projektov, na katere je vplival omejevalni sporazum, v znesku, ki je bil višji, kot bi bil, če tega omejevalnega sporazuma ne bi bilo, zaradi česar tožeča stranka te razlike ni mogla uporabiti na bolj dobičkonosen način. Oberster Gerichtshof pa navaja, da je v skladu z načeli, na katerih v nacionalnem pravu temelji povračilo čiste premoženjske škode, povračilo omejeno le na škodo, ki se je želela s kršenim pravnim pravilom preprečiti, zaradi česar bi bilo lahko izključeno povračilo škode, ki je nastala osebam, ki na trgu, na katerega se nanaša omejevalni sporazum, ne delujejo niti kot dobavitelj niti kot kupec.

Sodišče, ki mu je Oberster Gerichtshof postavilo vprašanje o skladnosti take omejitve s členom 101 PDEU, je najprej spomnilo, da ima člen 101(1) PDEU neposreden učinek v odnosih med posamezniki in da med drugim daje vsakomur pravico zahtevati odškodnino za škodo, ki mu je nastala zaradi pogodbe ali ravnanja, ki lahko omejuje ali izkrivlja konkurenco, če je podana vzročna zveza med škodo in kršitvijo pravil konkurence. Poleg tega je Sodišče navedlo tudi, da nacionalna pravila, s katerimi se določajo podrobna pravila glede izvrševanja te pravice zahtevati odškodnino, ne smejo ovirati učinkovite uporabe člena 101 PDEU.

Sodišče je menilo, da bi bilo učinkovito varstvo pred negativnimi posledicami kršitve pravil o konkurenci bistveno oslajeno, če bi bila pravica zahtevati odškodnino za škodo, povzročeno z omejevalnim sporazumom, vnaprej omejena na dobavitelje in kupce na trgu, na katerega se nanaša omejevalni sporazum. V postopku v glavni stvari pa naj bi omejitev, ki jo nacionalno pravo določa v zvezi s škodo, ki jo je mogoče povrniti, povzročila ravno to, da bi bila povrnitev škode, ki jo zatrjuje tožeča stranka, izključena, ker na trgu, na katerega se nanaša omejevalni sporazum, ne deluje kot dobavitelj ali kot kupec. Da se ne bi zgodilo, da udeležencem omejevalnega sporazuma ne bi bilo treba povrniti vse škode, ki so jo povzročili, se ne zahteva, da bi morala biti škoda, povzročena neki osebi, povezana ravno s ciljem varstva iz člena 101 PDEU.

Po mnenju Sodišča iz člena 101 PDEU torej izhaja, da je treba vsakomur, ki na trgu, na katerega se nanaša omejevalni sporazum, ne deluje kot dobavitelj ali kot kupec, ampak kupcem proizvodov,

ki so naprodaj na tem trgu, dodeli subvencije v obliki subvencioniranih posojil, omogočiti, da zahteva povračilo škode, ki mu je nastala, ker je bil znesek subvencij višji, kot bi bil, če tega omejevalnega sporazuma ne bi bilo, zaradi česar te razlike ni mogel uporabiti na bolj dobičkonosen način. Sodišče je nazadnje pojasnilo, da mora predložitveno sodišče ugotoviti, ali je imela tožeča stranka možnost izvedbe bolj donosnih naložb in ali je dokazala obstoj vzročne zveze med to škodo in zadevnim omejevalnim sporazumom.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793